

den bort. Af disse Grunde kunde jeg gaae ind paa en Bestemmelse om ikke at hæve Skovtvangen paa Jorber til meget ringe Taxt. Der er endnu et Spørgsmaal, som frembyder sig og sikkert har frembudt sig for Mange, det nemlig, om det ikke var rigtigt, at Skoveierne betalte en Erstatning for den Fordeel, de her faae. Paa en Maade komme de jo rigtig nok til at betale en Erstatning, idet der bliver paalagt dem Skatter, og disse, det vil sige Statskatterne, ikke Communeafgifterne, ere jo i Virkeligheden ikke Andet end Prioriteter; altsaa, idet man paalægger dem nye Byrder, faaer Staten en ny Capital, som svarer til den Rente, som disse Skatter eller Prioriteter repræsenterer. I mange Tilfælde er jeg tilbøielig til at antage, at det er henvend 50 Rd. pr. Td. Land, der saaledes betales, og som altsaa er den større Fordeel, Staten opnaaer ved, at Jorberne fra Skovjorber gaae over til at blive Agerjorber. Men Spørgsmaalet er nu, om det ikke kunde være rigtigt at paalægge dem endnu større Erstatning. For det Første frembyder sig det Spørgsmaal, om det stemmer med de Principer, hvorefter Staten i Almindelighed gaaer frem, at paalægge sine Borgere at yde Noget, fordi de opnaaer en Fordeel, som i Virkeligheden er i hele Samfundets Interesse. Staten har i andre Tilfælde, hvor den har opbygget saadanne meget gamle Indskrænkninger, ikke fordret at blive deeltagtig i de Fordele, som Ophævelsen medførte, men den har meget ofte overladt dem til Private. Hvor saaledes f. Ex. dens egne Godser ere gaaede over til Selveiendom, der har den ladet Tæsterne nyde Godt af den forøgede Bærbi, som fremkom ved, at man satte en forstandigere Brugsform istedetfor en usforstandig, slet Brugsform. Der har Staten ladet sig nøie med ikke at lide Tab. Jeg skal dog indrømme, at der er nogen Forskjel tilstede mellem de to Tilfælde, og at der nok kunde hentes en heel Deel Grunde, navnlig fra den historiske Udvikling af Skovlovgivningen, der kunde tale for, at Eieren kom til at betale Noget. Man har foreslaaet en vis Sum pr. Td. Land, forskjellig efter Jorbernes Godhed, men jeg vilde dog have en større Betænkelse ved at sætte et saadant fast Beløb.

Det vilde nemlig hindre Skoves Nydning i mange Tilfælde, hvor det vilde være af megen Bigtighed, seet fra et almindeligt Standpunkt, at Skovjorber blev forvandlet til productiv Agerjord, men hvor en saadan Forandring dog ikke var saa fordeeltagtig for Eieren, at han kunde betale Mere — endnu foruden det omhandlede Tillæg af 50 Rd. pr. Td. Land. Et andet Spørgsmaal er, om det ikke kunde siges, at Staten burde have Andeel, en vis Deel i den Fordeel, der faaes ved Nydningen, men Vanstueligheden i dette Tilfælde er at fastsætte den, og selv en Skjønscommision vilde maaskee ikke kunne komme ud over denne Vanstuelighed. Jeg vilde være meest tilbøielig til at fastsætte denne Erstatning, ikke med et fast, men med et flytende Beløb, flytende f. Ex. i Løbet af 20 Aar, idet jeg troer, at man derved vilde undgaae de Ulemper, som ere forbundne med at sætte et aldeles fast Beløb, ligesom der ogsaa vilde vindes andre Fordele derved. Man vilde navnlig derved hæve de fleste Indvendinger eller fleste Betænkigheder ved Lovudkastet, som jo ere, at Overgangen skulde skee for hurtigt, eller at der skulde finde en mislig Overgang Sted. Man vilde berolige Publikum. En saadan Bestemmelse vilde virkelig i ikke ubetydelig Grad virke modererende. Der er sandsynligviis nogle Besiddere, hvis Skove ligge paa Landets allerbedste Jorber til Taxt 20 — saa yderlig dumt anvender man den Dag idag Dele af Landets bedste Jorber —, og som vilde have Fordeel af at betale den højere Sum, for at befrie deres Jorber saameget tidligere. Andre med slettere Jorber vilde udsætte det, og det er muligt, at man paa den Maade vilde tilveiebringe et modererende, et sikkrende Element, som vilde forebygge, at Folk handlede letfindigt og letfindigt oversaae deres egen Interesse ved ikke at tage Fremtiden med i Betragtning, og derved ogsaa skade hele Staten.

Jeg skal ende disse Betragtninger med at gjentage den Opfordring til det høitærede Thing, ikke blot at kritisere denne Lov og ikke blot at gjøre den til Gjenstand for den omhyggelige Overveielse, som den vil faae i et Udvalg og ved anden Behandling, men tillige at behandle Lovforslaget med nogen Forkjærlighed, med den Forkjærlighed, som denne store Sag fortjener.